

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Głogowie jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, w tym przemocy w rodzinie zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 487, ze zm.) oraz z art. 10 ust 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r., poz. 224 ze zm.).

Program stanowi kontynuację programów realizowanych na terenie Głogowa w latach poprzednich i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Głównym - strategicznym celem Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Głogowie na rok 2017 jest ograniczenie skali występujących na terenie miasta uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w tym przemocy w rodzinie.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAM

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016r., poz. 224 ze zm.);
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020;
- Strategia Integracji Społecznej dla Miasta Głogowa na lata 2006 – 2020;
- Rekomendacja Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania, finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Głogowa na rok 2017 jest spójny z wykonaną w 2016 roku „Diagnozą lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Miejskiej Głogów”, sporządzoną przez Pracownię Badań Regionalnych PWSZ w Głogowie na zlecenie Miejskiego Centrum Wspierania Rodziny (zwana w dalszej części Programu, jako Raport Głogów 2016).

3. BENEFICJENCI PROGRAMU

Gminny Program jest skierowany do wszystkich mieszkańców Głogowa, którzy spotykają się ze zjawiskiem nadużywania alkoholu, narkotyków i jego konsekwencjami.

W szczególności beneficjentami są:

- dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem od alkoholu, narkotyków oraz ich rodziców, opiekunów;
- osoby dorosłe zagrożone uzależnieniem od alkoholu, narkotyków i ich rodzin,
- osoby uzależnione od alkoholu, narkotyków i ich rodzin,
- osoby współuzależnione, Dorosłe Dzieci Alkoholików i ofiary przemocy w rodzinie,
- osoby zawodowo zajmujące się profilaktyką, rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

4. KOORDYNATOR PROGRAMU

Koordynatorem i podmiotem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację Programu jest Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie. Finansowanie zadań opiera się o środki własne samorządu gminy, przy czym zaznaczyć należy, że głównym źródłem finansowania są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wszelkie zadania związane z profilaktyką problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii mogą być realizowane wspólnie z organizacjami pozarządowymi, które w swoim statucie mają zawarte powyższe działania.

5. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GŁOGOWIE

Formułując diagnozę problemów uzależnień w Głogowie wzięto pod uwagę wyniki oraz wnioski „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Miejskiej Głogów”, jak również dane ogólnopolskie, dane i informacje pozyskane od lokalnych podmiotów - instytucji zajmujących się problematyką uzależnień.

Rozpatrując wyniki porównawcze wyżej wymienionej Diagnozy zwrócono szczególną uwagę na obszar problemowy związany ze spożywaniem alkoholu i używaniem narkotyków przez młodzież – uczniów oraz dorosłych mieszkańców Głogowa.

Badania przeprowadzono na 1186 osobowej próbie badawczej obejmującej uczniów szkół ponadpodstawowych, dorosłych mieszkańców Głogowa, w tym seniorów.

Wiek i płeć respondentów prezentuje tabela nr 1.

Tabela nr 1.

Wiek respondentów	Mężczyźni		Kobiety		Ogółem	
	n	%	n	%	n	%
do 16 roku życia (wiek gimnazjalny)	129	25,5	146	21,5	275	23,2
do 20 roku życia (wiek licealny)	139	27,5	161	23,6	300	25,3
21-35 rok życia (wczesna dorosłość)	94	18,6	105	15,4	199	16,8
36-65 rok życia (średnia dorosłość)	98	19,4	189	27,8	278	24,2
Po 65 roku życia (seniorzy)	45	9,0	80	11,7	125	10,2
Razem	505	100	681	100	1186	100

(Raport: „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Miejskiej Głogów” 2016.)

Otrzymane wyniki badań porównano z wynikami:

- Raportu „Ocena zagrożeń uzależnienia i przemocą oraz potrzeb profilaktycznych Głogowa” (dalej hasło: Głogów 2008, w bibliografii: R. Porzak [2009]);
- Raportu „Młodzież 2013” (dalej KBdsPN 2013), opracowany przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii (wydanie: 2014);
- Raportu „Monitorowanie zachowań ryzykownych i problemów zdrowia psychicznego młodzieży. Badania mokotowskie 2012 (dalej: INiP 2012), opracowany w Instytucie neurologii i Psychiatrii (wydanie 2013)
- Wynikami badania ESPAD 2015 (dalej: CINN 2015) Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

5.1 Młodzież a alkohol

Dane zawarte w literaturze tematu pokazują, że ponad 80% młodzieży rozpoczyna picie alkoholu przed ukończeniem 18 roku życia, a pierwsze doświadczenia z piciem alkoholu najczęściej mają miejsce w okresie dorastania. Z punktu widzenia zarówno regulacji prawnych, jak i społecznych oczekiwań, picie alkoholu przez dzieci i młodzież jest jednym z tzw. zachowań problemowych okresu dorastania.

Te pierwsze doświadczenia nastolatków z alkoholem wiążą się z powszechnością używania alkoholu, nie zawsze i niezbyt rygorystycznymi, czy też jednoznacznymi

postawami wobec picia w „dorosłym” społeczeństwie, z różnymi mitami (np. „alkohol pomaga na ..., przy..., itp.) i powszechnością obyczaju picia „z okazji”, „dla uczczenia ...” itp. Okoliczności te wraz ze specyfiką okresu dorastania, z którą wiąże się m.in. dążenie nastolatków do pokazania się jako już nie-dziecko, a jako osoba dorosła, sprawdzania własnych możliwości w różnych dziedzinach życia, konieczność pokonania nieśmiałości i lęku towarzyszących nowym doświadczeniom społecznym, ciekawość dotycząca „zakazanego owocu” itp., sprzyjają inicjacji w zakresie picia alkoholu.(E. Stępień, Styl picia alkoholu w okresie od dorastania do wczesnej dorosłości. Część I: Wzory zmian intensywności picia alkoholu na podstawie badań katamnesticznych; Zakład Psychologii Klinicznej Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, s. 1)

W stosunku do problemów i zachowań ryzykownych podejmowanych przez głogowską młodzież, a związanych z alkoholem głogowski Raport: „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Miejskiej Głogów” 2016 pokazuje, iż inicjacja dotyczyła 51,1% (ponad połowa respondentów):

- 35,3% uczniów gimnazjum,
- 58,6% chłopców,
- 44,6% dziewcząt

Wiek pierwszych kontaktów z alkoholem to 13,6 rok życia,

- 13,4rok życia w przypadku aktualnych uczniów gimnazjów,
- 13,7 rok życia w przypadku uczniów szkół średnich;
- 13,5 rok życia u chłopców, 13,8 rok życia u dziewcząt.

Przypatrując się częstości sięgania po alkohol (przy ujęciu łącznym określenia „raz w tygodniu” oraz „kilka razy w tygodniu”) okazuje się, że uczniowie gimnazjów piją w ten sposób rzadziej, zaś uczniowie szkół ponadgimnazjalnych nieco częściej. Wyniki Raportu Głogów 2008 oraz Raportu Głogów 2016 pozostają na zbliżonym poziomie - tabela nr 2.

Tabela nr 2

	Sięganie po alkohol "raz w tygodniu" „kilka razy w tygodniu”	
	Uczniowie gimnazjum	Uczniowie szkół ponadgimnazjalnych
Raport Głogów 2008	7,5%,	6,1%,
Raport Głogów 2016	5,1%	11%.

Szczególnie niebezpieczne dla zdrowia młodego człowieka, jak również dla porządku publicznego jest picie w znacznych ilościach, a szczególnie prowadzących do przekroczenia progu nietrzeźwości - upicia się.

Stanu "upicia się" zgodnie z głogowskim Raportem doświadczyło 11,8% młodych respondentów. Stan upojenia przyjęto, "jako stan powodujący zaburzenia równowagi, mowy i niepamięci zdarzeń" (www.ore.edu.pl/6677espad2015 - dostęp 12.06.2016). W Raporcie ESPAD 2015 ilość upijających się oszacowano na 13% uczniów gimnazjów i 20% uczniów szkół średnich (danych ogólnych brak).

Konsekwencją przekraczania progu nietrzeźwości przez nieletnich może być również pobyt w Izbie Wyrzeźwień. Dane głogowskiej Izby wykazują takie przypadki - tabela nr 3.

Nieletni	2015 rok	I półrocze 2016	Razem
Chłopcy	13	8	21
Dziewczęta	1	1	2

Wyniki tegorocznego Raportu wskazują, iż większość nieletnich osób doświadczyło kontaktu z alkoholem w okolicznościach społecznych 22,3% - spotkania towarzyskie, 16,9% - uroczystości koleżeńskie, 8,5% - spotkania kolegów. 71,5% deklaracji uczniów kontaktujących się z alkoholem wskazuje na spotkania towarzyskie - tabela nr 4.

Tabela nr 4

	Raport Głogów 2008	Raport Głogów 2016	INiP 2012
spotkania ze znajomymi	28,8%	22,3% (30,8%)	28-31%
uroczystości w domu	19,9%	16,9%	28-31%
imprezy	11,6%	-	bd
korzystanie za wiedzą rodziców	11,4%	-	11-17%
samotność	2,7%	2,7%	3-4%

Badania ogólnopolskie ESPAD 2015 sygnalizują, iż zarówno w trzecich klasach gimnazjów, jak wśród młodzieży starszej najwyższe odsetki konsumentów ma piwo, na drugim miejscu jest wódka, a dopiero na trzecim wino. Każdy z trzech typów napojów jest bardziej popularny w klasach ponadgimnazjalnych w porównaniu z klasami gimnazjalnymi.

Wyniki Raportu Głogów 2016 wskazują piwo jako najczęściej spożywany napój alkoholowy (wskazanie 82,1% respondentów, głównie chłopców – 91,4%) i – co zaskakuje- wino (67,1% wskazane przez uczniów szkół średnich – chłopcy - 82,9% i dziewczęta – 75,8%).

Zaopatrzenie w alkohol w opinii respondentów głogowskiego badania nie stanowi problemu, wskazali na rozliczne źródła zakupu. 57,4% odnosi się do starszych kolegów, 30,7% korzystających z alkoholu wskazało na osoby dorosłe (przypadkowe – 38,3% i znane – 25,8%). Zestawiając dane Raportu z 2008 z danymi Raportu 2016 odnotowano znacząca zmianę - tabela poniżej.

Tabela nr 5.

	Raport Głogów 2008	Raport Głogów 2016
zakupy samodzielne	27,3%	1,9%
zakupy przez osoby dorosłe	nie uwzględniono	38,8%

Analizując powyższą zmianę, autorzy Raportu wskazują na wzrost świadomości karalności sprzedaży alkoholu nieletnim, a także na zmiany strategii nieletnich, którzy zwracają się do nieznanomych dorosłych kupujących im napoje alkoholowe.

Przypuszczać można, iż na wzrost świadomości sprzedających alkohol mają wpływ również wieloletnie działania edukacyjne i kontrolne sprzedawców, prowadzone przez Miejskie Centrum Wspierania Rodziny oraz Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych(przeprowadzone badanie "Tajnego klienta", czy szkolenia sprzedawców alkoholu).

5.2 Młodzież a inne substancje psychoaktywne.

Do szerokiej grupy innych niż alkohol substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne, czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i obrót nimi są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Raport ogólnopolskich badań ESPAD 2015 podaje, że wśród gimnazjalistów na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia, eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (25,0%), a na drugim leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (17,0%). Wśród uczniów klas starszych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (43,0%). Lekki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza także ulokowały się na drugim miejscu (17,9%), na trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (11,2%), na czwartym leki przeciwbólowe w celu odurzenia się (7,4%), a na dwóch kolejnych – LSD lub inne halucynogeny (5,5%) oraz amfetamina (5,3%). W starszej grupie badanych na trzecim miejscu znajdują się substancje wziewne (7,6%), na czwartym – amfetamina 7,1%, a na dwóch kolejnych – leki przeciwbólowe w celu odurzenia się (6,7%) oraz LSD lub inne halucynogeny (5,2%). Wśród gimnazjalistów co najmniej trzyprocentowe rozpowszechnienie osiągnęły jeszcze kokaina (4,4%), ecstasy (3,9%), grzyby halucynogenne (3,3%), metamfetamina (3,6%), sterydy anaboliczne (3,1%) oraz polską heroinę, czyli tzw. kompot (3,4%).

Wśród starszych uczniów analogiczna lista środków, których używało kiedykolwiek w życiu, co najmniej 3% badanych, jest krótsza i obejmuje obok ecstasy (4,0%), także kokainę (4,3%), grzyby halucynogenne (3,2%) oraz metamfetamina (3,9%). W przypadku większości substancji rozpowszechnienie eksperymentowania jest wśród starszej młodzieży podobne lub trochę wyższe niż w młodszej grupie. Tylko do doświadczeń z substancjami wziewnymi częściej przyznaje się młodzież ze szkół gimnazjalnych. (Raport ESPAD 2015).

Głogowskie dane zawarte w Raportach badań z 2008 i 2016 na tle danych INiP oraz KBPN, a dotyczące sięgania po substancje narkotyczne przedstawiają się następująco - tabela poniżej: Tabela nr 6.

	Głogów 2008	INiP 2012	KBPN 2013	Głogów 2016
nie używało nigdy	85,2%	81,8%	59,3%	48,5%
używali (inicjacja, kilka razy)	8,3%	13,9%	31,7%	35,3%
używają	1,3%	4,3%	9,0%	3,8%

W badaniach z 2016 roku uzyskano najmniejszą liczebność młodzieży bez kontaktu z narkotykami (skala zjawiska rośnie), a tym samym największą używających. Odsetek zagrożonych również wzrósł, lecz utrzymuje się na przeciętnym poziomie.

Jednoznaczny kontakt z narkotykami zadeklarowało 39,1%, w tym 52% uczniów szkół średnich, w tym 44,8% chłopców. Analiza jakościowa danych wskazuje, że kontakt ten przypada częściej na czas rozpoczęcia nauki w szkole średniej. Około 20% respondentów deklaruje kontakt jednorazowy, natomiast 15,3% kontakty kilkukrotne. 3,8% badanych to osoby mające systematyczny kontakt z narkotykami.

Głogowskie badania pokazują podobne tendencje w zakresie najczęściej używanych substancji, co ogólnopolskie badania ESPAD 2015. Substancją używaną najpowszechniej w celach inicjacji jest marihuana (i pochodne), z którymi kontakt miało 53,3% osób po inicjacji (20,8% wszystkich respondentów), a także leki psychotropowe i uspokajające (16,9% osób z doświadczeniem narkotykowym i 6,6% całości próby). Również marihuana (23,6% biorących), a także amfetamina (10,9%) i leki uspokajające (7,3%), to substancje najczęściej używane przez biorących ponad jednorazowo.

Informacja uzyskana z Komendy Powiatowej Policji w Głogowie również potwierdza znacznie zwiększony udział tych substancji na "rynku". W 2015r. amfetamina, a w 2016r. marihuana były substancjami, których najwięcej zabezpieczyła głogowska Policja. Za wiodące motywy kontaktów z narkotykami uznać można poszukiwanie nowych doświadczeń (62,8%) oraz dążenie do odprężenia (47,5%).

Szczególny problem stanowi inicjacja (przez 5,8% biorących) i używanie (2,7%) substancji o niezidentyfikowanym składzie chemicznym – tzw. „dopalaczy”. Na ich zażycie szczególnie narażeni są uczniowie gimnazjów płci męskiej. Uzyskane dane nie potwierdzają powszechnego używania tych substancji.

Zbliżone wyniki wykazane zostały w badaniu ankietowym przeprowadzonym w 2016 r. przez Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich w Głogowie. W badaniu wzięło udział 350 uczniów z głogowskich szkół gimnazjalnych. Na pytanie "Czy kiedykolwiek zażywałeś dopalaczy?" - 9,7% respondentów odpowiedziało twierdząco.

Respondenci ujęci w Raporcie Głogów 2016 uważają poziom wiedzy na temat narkotyków za wysoki. Za źródło wiedzy uznają:

- zorganizowane zajęcia na ten temat: 64,3%
- mass-media, TV, Internet: 40,5%,
- rozmowy z rodzicami: 18,6%,
- rozmowy z dorosłymi: 8%.

Problematyka narkotyków, ich zażywania i konsekwencji jest obecnie bardziej akcentowana niż inne obszary zachowań ryzykownych poprzez działania prozdrowotne, profilaktyczne, informacyjne.

5.3 Alkohol w życiu dorosłych mieszkańców.

W Polsce w 2012 roku 84% dorosłych Polaków piło alkohol, pozostałe 16% to abstynenci. Wśród osób niepijących dominują kobiety – 20% dorosłych Polek deklaruje się jako abstynentki przy 11% Polaków. Wśród osób z wyższym wykształceniem 90% to osoby pijące. Im niższe wykształcenie, tym mniejszy odsetek osób pijących (średnie – 84%, zasadnicze zawodowe – 81%, podstawowe – 70%). Wraz z wiekiem wzrasta udział osób deklarujących się jako abstynenci. W grupie wiekowej do 25 roku życia stanowią oni ledwie 6%, wśród trzydziestolatków 12%, a wśród osób po 60 roku życia już 27%. Polacy najczęściej spożywają alkohol we własnym domu (do takiej konsumpcji przyznaje się 69% mężczyzn i 62% kobiet), a ponadto, „u znajomych/rodziny” – 24%, pubach – 8%, restauracjach – 5%, klubie/dyskotece – 4%, „na świeżym powietrzu” – 12%. (Spożycie alkoholu w Polsce w 2012 r. Raport z badania, TNS, październik 2013r.).

Nadmiernie pijący to najczęściej mężczyźni w wieku od 24 do 44 roku życia, po rozwodzie, zamieszkujący w wielkim mieście (pow. 500 tys. mieszkańców), mający status bezrobotnego albo szczególnie wysokie lub szczególnie niskie dochody na osobę w gospodarstwie domowym. Odsetek pijących nadmiernie jest pięciokrotnie wyższy w grupie osób deklarujących się jako wierzące i praktykujące, niż wśród pozostałych. Natomiast 7,4% osób w wieku 15-64 lata w Polsce to osoby nadużywające alkoholu. (A. Malczewski, Substancje psychoaktywne. Postawy i zachowania, Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, 2015 r.).

Według danych szacunkowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych populacja osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych kształtują się następująco: Tabela nr 7.

	Populacje osób	W Polsce ok. 38,5 mln mieszkańców	W Głogowie liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały 66219 (stan na 31.12.2015r.)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2%	ok. 770 tys.	ok. 1 324
Osoby pijące szkodliwie	5-7%	ok. 2-2,7 mln	ok. 3 311 - 4 635
Osoby żyjące w otoczeniu alkoholika	ok. 4 %	ok. 1,5 mln	2 649
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4 %	ok. 1,5 mln	2 649

Źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, strona internetowa: www.parpa.pl

Przekładając to na społeczność Głogowa - wynika, iż 1324 osoby to statystycznie uzależnieni od alkoholu, a 3 311 - 4 635 to osoby pijące szkodliwie.

W Raporcie badania Głogów 2016 problemy związane z alkoholem i jego używaniem wskazało 25,5% respondentów, czyli co czwarta osoba.

Żaden respondent nie wskazał na własną sytuację jako źródło problemów, co dowodzi raczej siły mechanizmów obronnych nadużywających alkoholu, niż wskazuje na stan faktyczny.

Jako istotę problemów związanych z alkoholem wskazano:

- zbyt częste sięganie po alkohol - 13,2%,
- zachowanie pijącego po alkoholu - 11,4%,
- skutki psychologiczne jakie picie wywołuje w innych członkach rodziny - 10,9%,
- posłużenie się alkoholem przez nieletniego - 10,9%.
- upijanie się - 5,0%,
- straty finansowe - 5,0%,
- niechęć respondenta do alkoholu - 4,1%,
- przebywanie w towarzystwie pijących - 3,6%,
- awantury - 3,6%,
- brak wskazań - 0,9%.

Głogowskie instytucje przekazały następujące informacje dotyczące osób z problemem uzależnienia:

Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie.

W Tabeli nr 8 przedstawiono dane za okres od 01.01.2015r. do 30.06.2016r. informujące o oferowanych przez MCWR formach pomocy, w tym liczbę odbiorców :

Tabela nr 8.

Nazwa zadania	Liczba odbiorców
Świadczenie pomocy w punktach informacyjno-konsultacyjnych i terapeutycznych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin	1 146
Organizacja i finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym (min.: grupy edukacyjno-terapeutyczne i wsparcia)	260
Udzielanie pomocy prawnej rodzinom z problemem alkoholowym, a w szczególności dla ofiar przemocy w rodzinie	262
Razem	1668

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie.

Tabela nr 9 przedstawia liczbę osób z problemem alkoholowym w poszczególnych okresach wykazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Głogowie.

Tabela nr 9.

	Rok 2015	I półrocze 2016
Liczba klientów z problemem alkoholowym	85	49
Liczba osób współzależnionych	141	151

Sąd Rejonowy w Głogowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich.

W Tabeli nr 10 zawarto dane dotyczące liczby osób objętych nadzorem kuratorskim wskazanych przez Sąd Rejonowy w Głogowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w 2015 r. oraz w I półroczu 2016r.

Tabela nr 10 .

Liczba osób z problemem alkoholowym objętych nadzorem kuratorskim	
2015 rok	I półrocze 2016 roku
15	5

Sąd Rejonowy w Głogowie II Wydział Karny.

Tabela nr 11.

	2015 rok	I półrocze 2016 roku
Liczba prawomocnych wyroków za rozpowszechnianie i handel narkotykami	73	46
Liczba prawomocnych wyroków dla osób skazanych za prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu	202	80
Liczba osób z problemami alkoholowymi i narkotykowymi objętych nadzorem kuratorskim	49	35

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głogowie.

Tabela nr 12 przedstawia dane dotyczące osób z problemem uzależnienia, które zgłosiły się do Poradnictwa Rodzinnego w PCPR.

Tabela nr 12.

	2015 rok	I półrocze 2016 roku
Liczba osób z problemem uzależnienia alkoholowego	2	3
Liczba rozpatrywanych spraw osób współuzależnionych od alkoholu	127	65
Liczba rozpatrywanych spraw osób współuzależnionych od środków psychoaktywnych	18	13

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela nr 13 przedstawia liczbę wniosków złożonych do Komisji dotyczących rozpatrzenia możliwości leczenia odwykowego.

Tabela nr 13.

Liczba wniosków złożonych do Komisji o rozpatrzenie możliwości leczenia odwykowego, w tym przez:		2015 rok	I półrocze 2016 roku
	Rodzinę	45	26
	Policję	28	15
	Zespół Interdyscyplinarny	0	4
	MOPS	11	1
	Izbę Wyrzeźwień	43	8
	Asystenta rodziny	1	0
	SM. Nadodrze	0	1
	DPS	0	2
	Razem	128	57

Poniżej w Tabeli nr 14 podano liczbę rozpatrzonych spraw przez Zespoły motywujące do podjęcia leczenia. Tabela nr 14:

Dwa Zespoły Komisji motywujące do podjęcia leczenia odwykowego rozpatrzyły spraw, w tym zalecono:		2015 rok	I półrocze 2016 roku
	zobowiązanie do leczenia dobrowolnego i kontynuacja terapii	52	33
	wysłano wezwania na badania przez biegłych sądowych	96	37
	zlecono wywiady środowiskowe i kontrolne	203	69
	liczba spraw umorzonych	40	5

Tabela nr 15 prezentuje ilość przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży przeprowadzone przez Zespoły Komisji.

Tabela nr 15.

	2015 rok	I półrocze 2016 roku
Kontrole w punktach sprzedaży detalicznej	80	48
Kontrole w punktach gastronomicznych	44	12
Razem	124	60

W Tabeli nr 16 ujęto posiedzenia Zespołów Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela nr 16.

		2015 rok	I półrocze 2016 roku
Posiedzenia Zespołów Komisji, w tym:	posiedzenia plenarne	4	2
	ds. kontroli zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży	24	12
	posiedzenia zespołu wydającego opinie o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Głogowie.	13	6

	posiedzenia z wezwanymi osobami uzależnionymi współuzależnionymi.	24	12
Razem		65	32

Ponadto Zespół Komisji wydał w 2015 roku – 96 oraz w I półroczu 2016 roku - 47 postanowień o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej w Głogowie w sprawie limitu punktów i zasad usytuowania.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta "Skarbnik" w Głogowie.

Tabela nr 17 przedstawia dane dotyczące podejmowanych działań przez Stowarzyszenie oraz liczbę ich odbiorców.

Tabela nr 17.

Podejmowane działania	Rok 2015			I półrocze 2016 roku		
	razem	mężczyźni	kobiety	razem	mężczyźni	kobiety
Grupa samopomocowa AA "Ogniwo"	16	11	5	24	19	5
Grupa samopomocowa AA "Jest sposób"	8	5	3	12	8	4
Grupa uzależnionych (wtorek)	11	4	7	5	3	2
Grupa uzależnionych (środa)	10	4	6	5	2	3
Grupa samopomocowa współuzależnionych	16		16	18	-	18
Razem:	61	24	37	64	32	32

5.4 Dostępność alkoholu

Alkohol ze względu na swoją dwoistą naturę nie jest zwyczajnym towarem i nie podlega zasadom wolnego rynku. Podwójna rola alkoholu polega na tym, że z jednej strony jest to produkt legalnie dostępny, ale z drugiej to substancja psychoaktywna i szkodliwa, dlatego regulacje prawne związane z handlem alkoholem mają charakter ograniczający. Zestaw środków reglamentacyjnych jest dość szeroki. Należą do niego m.in. ograniczenia w dostępie do alkoholu poprzez limitowanie punktów sprzedaży i określanie zasad ich rozmieszczenia, konieczność uzyskania zezwolenia na handel alkoholem, zakazy i ograniczenia dotyczące reklam, zakaz sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym, eliminowanie nietrzeźwości i spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Najważniejszym aktem prawnym

regulującym kwestie alkoholowe w Polsce jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Z opublikowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych danych wynika, że na jeden punkt sprzedaży alkoholu w Polsce przypadają 273 osoby.

W Tabeli nr 18 ujęto liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Głogowie zgodnie ze stanem na 31.12.2015r.

Tabela nr 18.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	150	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy)	140
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	120	Punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne)	73
Razem	270	Razem	213

- punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) – 129
- punkty sprzedaży napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18% przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne) – 39.

5.5 Zaburzenia życia rodzinnego związanego z problemem uzależnienia, w tym zjawisko przemocy.

Zgodnie z przepisami art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie, jest zadaniem własnym gminy, które powinno być realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Picie i nadużywanie alkoholu jest jednym z czynników ryzyka wystąpienia przemocy (Browne K. Herbert M. : "Zapobieganie przemocy w rodzinie" PARPA, Warszawa 1999). Zarówno alkohol i narkotyki działając na organizm człowieka przyspieszają zmiany nastroju, osłabiają koordynację, zdolność podejmowania decyzji, pozbawiają hamulców. Uzależnienie od alkoholu, czy narkotyku nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny.

Poniżej w Tabeli nr 19 przedstawione są dane za rok 2015. Dotyczą one działań podjętych w procedurze „Niebieskiej Karty” wyłącznie przez Komendę Główną Policji (bez danych z działalności innych, upoważnionych do zwalczania przemocy domowej podmiotów).

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta”	75 495 (w tym 61 133 wszczynających procedurę i 14 362 dotyczących kolejnych przypadków w trakcie procedury)
Ogólna liczba ofiar przemocy	97501
Liczba ofiar - kobiet	69 376
Liczba ofiar - mężczyzn	10 733
Liczba ofiar - małoletnich	17 392
Ogólna liczba osób podejrzewanych o przemoc	76 034
Liczba podejrzewanych sprawców - kobiet	5 244
Liczba podejrzewanych sprawców - mężczyzn	70 484
Liczba podejrzewanych sprawców - nieletnich	306
Ogólna liczba podejrzewanych sprawców będących pod wpływem alkoholu	48 841
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - kobiety	1 972
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - mężczyźni	46 830
Podejrzewani sprawcy pod wpływem alkoholu - nieletni	39
Liczba dzieci umieszczonych w niezagrażającym im miejscu (np. rodzina zastępcza, dalsza rodzina, placówka opiekuńcza)	275

Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie

W Tabeli nr 20 przedstawiono dane za 2015 rok oraz za I półrocze 2016 informujące o oferowanych przez MCWR formach pomocy oraz liczbę odbiorców.

Tabela nr 20.

Nazwa zadania	Liczba odbiorców
Świadczenie pomocy w punktach informacyjno-konsultacyjnych dla	218

ofiar przemocy w rodzinie oraz grupach wsparcia	
---	--

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

W Tabeli nr 21 zaprezentowano dane dotyczące działań podejmowanych przez głogowski Zespół Interdyscyplinarny.

Tabela nr 21.

	2015 rok			I półrocze 2016 roku		
	K	M	Niel.	K	M	Niel.
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	99	8	128	75	13	102
Liczba sprawców przemocy (osoby podejrzane o stosowanie przemocy)	4	103	0	8	80	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	1	88	0	2	63	0

Rodziny obejmowane pomocą i wsparciem w ramach Procedury "Niebieskiej Karty" zgłaszają wiele form przemocy. Najczęściej występuje przemoc psychiczna, w tym groźby, wyzwiska, ciągłe kontrolowanie i niepokojenie, poniżanie, ośmieszanie, ograniczanie kontaktów z najbliższą rodziną i przyjaciółmi. Bardzo często z tą formą przemocy związana jest przemoc ekonomiczna polegająca m.in. na ograniczaniu dostępności do budżetu domowego, niszczeniu wspólnego mienia, itp. Osoby pokrzywdzone często zgłaszają przemoc fizyczną: popychanie, duszenie, uderzanie, wykręcanie rąk, itp. Z rodzinami pracują powoływane przez Zespół Interdyscyplinarny grupy robocze, w skład których wchodzi: pracownicy socjalni, dzielnicowi, pedagodzy, asystenci rodzin, kuratorzy i in. Obejmują oni wsparciem osoby pokrzywdzone, stale monitorują sytuację rodziny, w razie potrzeby udzielają zabezpieczenia. Kierują na specjalistyczne konsultacje, motywują do udziału w terapii indywidualnej i grupach wsparcia. Osoby uzależnione od alkoholu motywowane są do podjęcia leczenia odwykowego lub kierowane do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W Raporcie Głogów 2016 dorośli respondenci (25,5%) nadużywane alkoholu, wskazują jako jedno z pierwszych podłoży problemów i konfliktów szczegółowych występujących w rodzinie. Kolejne, to używanie narkotyków (24,2%). Analiza dowiodła jednak, że problemy z alkoholem dotyczą głównie dorosłych i reakcji powtarzających się, natomiast w przypadku narkotyków chodzi o młodzież i użycia jednorazowe.

Jako istotę problemów związanych z alkoholem wskazano:

- zbyt częste sięganie po alkohol - 13,2%
- zachowanie pijącego po alkoholu - 11,4%
- skutki psychologiczne jakie picie wywołuje w innych członkach rodziny - 10,9%
- posłużenie się alkoholem przez nieletniego - 10,9%
- upijanie się - 5,0%
- straty finansowe - 5,0%
- niechęć respondenta do alkoholu - 4,1%
- przebywanie w towarzystwie pijących - 3,6%
- awantury - 3,6%
- brak wskazań - 0,9%

Kłótnie bardzo częste (2,7%) i częste (6,4%) dotyczą łącznie 9,1% badanych. Ich występowanie może wskazywać na nasilenie problemu alkoholowego. Dotyczą one zbliżonego odsetka deklaracji kobiet i mężczyzn, natomiast ujawniają je nieznacznie częściej respondenci starsi (10,3%).

Natomiast, jako istotę problemów związanych z używaniem narkotyków wskazano:

- reakcje na zachowanie pod wpływem narkotyków - 10,0%
- reakcje na stwierdzony fakt zażycia - 6,4%
- reakcje na domniemany fakt użycia - 5,2%

Wypowiedzi dotyczące częstości reakcji świadczą, że odnoszą się one głównie do zachowań jednorazowych lub sporadycznych.

5.6. Nietrzeźwość w miejscach publicznych

Zgodnie z przepisami art. 40 ustawy o wychowaniu w trzeźwości osoby w stanie nietrzeźwości, które swoim zachowaniem dają powód do zgorszenia w miejscu publicznym lub w zakładzie pracy, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu lub zdrowiu innych osób, mogą zostać doprowadzone do izby wytrzeźwień. Tabela nr 19 prezentuje dane z głogowskiej izby wytrzeźwień, które informują, iż wśród osób doprowadzonych i zatrzymanych do wytrzeźwienia przewagę stanowią osoby z interwencji na terenie miasta Głogowa.

Tabela nr 19

Liczba osób przyjętych do wytrzeźwienia 2015	Liczba osób przyjętych do wytrzeźwienia w I półroczu 2016
1886	888

Mężczyźni	Kobiety	Nieletni		Mężczyźni	Kobiety	Nieletni	
		Ch.	Dz.			Ch.	Dz.
1676	196	13	1	782	97	8	1

Interwencja publiczna i awantury domowe są najczęstszym powodem doprowadzania osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień. Kolejnym powodem są osoby śpiące w miejscach publicznych lub sytuacje, kiedy stopień upojenia alkoholowego uniemożliwia dotarcie do miejsca zamieszkania.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje i dane, ważne jest położenie szczególnego akcentu na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań, promowanie stylu życia „na trzeźwo” przyczynią się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol, narkotyki przez osoby niepełnoletnie i kontynuowania takiego zachowania w dorosłym życiu. Nie bez znaczenia jest także niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia i pozostawania w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnianych od alkoholu.

Dzięki skoordynowanym, spójnym działaniom instytucji, organizacji pozarządowych, a także społeczności lokalnej możliwa jest skuteczna profilaktyka i próba rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych na terenie Miasta Głogowa.

Nie chodzi o oddziaływania powielające treści edukacyjne profilaktyki uzależnień, treningów konkretnych umiejętności psychologicznych i społecznych, lecz o zintegrowanie systemu działań obejmujących swoim zasięgiem młodzież – dorosłych – seniorów w oparciu o rodzinę – szkołę – instytucje (organizacje pozarządowe/pomocowe). Każdy z tych podmiotów cechuje określony potencjał, lecz też ograniczenia. (wniosek praktyczny Raportu Głogów 2016).

5.7 WNIOSKI Z RAPORTU

Wnioski zawarte w Raporcie Głogów 2016 wskazują m.in. na:

- zaktualizowanie systemu zintegrowanej pomocy profilaktyczno-terapeutycznej obejmującej swym zasięgiem każdą z grup badawczych, z aktywizacją i koordynacją pracy wszystkich podmiotów aktywności,
- zintensyfikowanie alternatywnych wobec zagrożeń działań, tak o charakterze akcyjnym, jak permanentnym,
- pracę nad nieschematycznymi programami pomocy dla każdej z grup odbiorców,
- motywowanie rodziców do poprawy kontaktów z dziećmi, również poprzez edukację i zajęcia warsztatowe,
- promowanie oferty oraz możliwości alternatywnych działań,
- promowanie wolontariatu na rzecz minimalizacji zagrożeń w każdej z grup

wiekowych, gdzie udział ma służyć dwustronnym celom - pomocy innym i autorozwoju,

- wiek pierwszych kontaktów z alkoholem to 13,6 rok życia (połowa 14 rok życia), 13,4rok życia w przypadku aktualnych uczniów gimnazjum, 13,7 rok życia w przypadku uczniów szkół średnich; 13,5 rok życia u chłopców, 13,8 rok życia u dziewcząt, jednoznaczny kontakt z narkotykami zadeklarowało 39,1%, w tym 52% uczniów szkół średnich i 44,8% chłopców. Analiza jakościowa danych wskazuje, że kontakt ten przypada częściej na czas rozpoczęcia nauki w szkole średniej,
- substancję używaną najpowszechniej w celach inicjacji - marihuanę (i pochodne), z którymi kontakt miało 53,3% osób po inicjacji (20,8% wszystkich respondentów), a także leki psychotropowe i uspokajające (16,9% osób z doświadczeniem narkotykowym i 6,6% całości próby),
- szczególny problem inicjacji (przez 5,8% biorących) i używanie (2,7%) przy użyciu substancji o niezidentyfikowanym składzie chemicznym – tzw. „dopalaczy”. Na ich zażycie szczególnie narażeni są uczniowie gimnazjów płci męskiej,
- liczbę uzależnionych oraz pijących szkodliwie w naszym mieście, która wynosi od ok. 3 311- 4 635osób. (Dane szacunkowe opracowane w oparciu o wskaźniki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

6. PODMIOTY ZAJMUJĄCE SIĘ PROFILAKTYKĄ I ROZWIĄZYWANIEM PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIEM NARKOMANII ORAZ PRZECIWDZIAŁANIEM PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ GŁOGÓW.

Realizacja zadań wynikających z Programu jest efektywniejsza dzięki zaangażowaniu wielu lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych, firm, kościołów, placówek edukacyjnych oraz osób fizycznych.

Wskazania oraz wnioski ujęte w Raporcie „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Miejskiej Głogów” 2016, analiza danych z głogowskich instytucji, założenia przyjęte w dokumentacji prawnej, stanowią podstawę do sformułowania celów i zadań objętych realizacją Programu.

7. CELE GŁÓWNE, SZCZEGÓŁOWE I ZADANIA PROGRAMU

Cel strategiczny

Ograniczenie skali występujących na terenie miasta uzależnień oraz ich negatywnych następstw, w tym przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat szkodliwości oraz wczesnej inicjacji alkoholowej, narkotykowej, nadużywania i uzależnienia od alkoholu, narkotyków wśród mieszkańców Głogowa.
2. Poszerzanie i wspieranie oferty alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych (w tym pozalekcyjnych programów opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznych, kulturalno-oświatowych, sportowych i rekreacyjnych).
3. Motywowanie osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków do zmiany trybu życia, w tym podjęcia leczenia odwykowego. Tworzenie platformy współpracy z instytucjami, osobami fizycznymi i prawnymi służącej do rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Kontynuacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz wdrażanie nowych.	Liczba uczestników (uczniów, szkół).
2.	Wspomaganie organizacyjno-finansowe alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci młodzież, inicjatyw sportowych i kulturalnych podejmowanych w ramach promocji zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów adresowanych do mieszkańców Głogowa.	Liczba uczestników. Liczba przedsięwzięć.
3.	Realizacja programów opiekuńczo – wychowawczych	Liczba uczestników.

	obejmujących swym działaniem środowisko lokalne głogowskich osiedli w świetlicach i klubach środowiskowych.	Liczba posiłków. Liczba zatrudnionych osób - kadra.
4.	Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno-terapeutycznym dla dzieci, w tym z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Liczba uczestników.
5.	Wspomaganie realizacji działań profilaktycznych w szkołach, przedszkolach, zgodnych z założeniami lokalnego programu profilaktyki, obejmującego populację uczniów, nauczycieli i rodziców.	Liczba uczestników. Liczba działań profilaktycznych.
6.	Kontynuacja lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich. Organizacja/ współorganizacja konferencji.	Liczba uczestników.
7.	Promowanie i prowadzenie działań edukacyjnych w miejscowych mediach.	Liczba emisji spotów, programów, artykułów w prasie. Liczba wejść na stronę internetową MCWR.
8.	Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki takich jak: pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców i liderów młodzieżowych, młodzieżowych trenerów, pracowników samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych, wolontariuszy i innych m.in. organizacja konferencji i szkoleń.	Liczba uczestników. Liczba szkoleń.
9.	Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii odpowiednimi służbami na szczeblu wojewódzkim i samorządu gminnego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, monitorowania problemów uzależnień.	Liczba pozyskanych materiałów edukacyjnych.
10.	Opracowanie lub/i zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki, w tym ulotek, broszur, plakatów oraz wykorzystywanie gotowych opracowań.	Liczba informatorów, ulotek, plakatów, broszur.

CEL GŁÓWNY

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu lub narkotyków oraz osobom pijącym szkodliwie i osobom eksperymentującym z narkotykami odpowiedniej oferty w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
2. Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Monitorowanie dostępności do leczenia dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, narkotyków i członków ich rodzin.	Liczba wniosków złożonych dot. rozpatrzenia możliwości leczenia odwykowego. Liczba skierowań do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich o przymusowe leczenie.
2.	Rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji na temat uzależnień i możliwości ich leczenia.	Liczba informatorów, ulotek.
3.	Organizacja i finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym, (m.in. grupy edukacyjno-terapeutyczne i wsparcia).	Liczba osób uczestniczących w zajęciach.
4.	Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc terapeutyczną, psychologiczną, lekarską dla młodzieży, osób uzależnionych i ich rodzin.	Liczba współpracujących organizacji i instytucji.
5.	Pomoc finansowa dla stowarzyszeń i klubów trzeźwościowych w celu utrzymania różnych form oddziaływań terapeutycznych, m.in. poprzez finansowanie programu terapeutycznego	Liczba wspieranych organizacji. Liczba uczestników działań.

	na zgrupowaniach wyjazdowych oraz pokrycia kosztów przejazdu na zgrupowania abstynenckie.	
6.	Finansowanie bazy lokalowej dla Klubu Abstynenta „Skarbnik”, grup edukacyjno terapeutycznych, grupy AA, Al.-Anon, Al.-Ateen i in. Współpraca w celu stworzenia społeczności abstynenckiej jako formy oparcia dla trzeźwych alkoholików.	Liczba wspieranych organizacji. Liczba uczestników działań.
7.	Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji i wiedzy przez realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na temat choroby alkoholowej, sposobów jej leczenia i innych uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba uczestników. Liczba szkoleń. Liczba godzin dydaktycznych szkoleń.
8.	Występowanie bezpośrednio do sądów w charakterze oskarżyciela publicznego, przeciwko podmiotom prowadzącym reklamę napojów alkoholowych, niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.	Liczba skierowanych wniosków.
9.	Prowadzenie punktów Informacyjno-konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin.	Liczba osób korzystających z punktu. Liczba porad. Liczba punktów.
10.	Kierowanie bezpośrednio do Policji lub Prokuratury spraw związanych z naruszeniem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, czy osobom poniżej lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie w nich w charakterze oskarżyciela publicznego	Liczba skierowanych spraw.
11.	Organizacyjne i finansowe wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, przemocy w rodzinie,	Liczba wspieranych działań. Liczba osób.

	rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.	
12.	Wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów pozarządowych i innych zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programu prowadzonego w ramach Gminnego Programu.	Ilość wspieranych działań. Liczba osób oraz podmiotów korzystających ze wsparcia.
13.	Współpraca pozafinansowa, polegająca na wymianie informacji, konsultacjach i tworzeniu zespołów o charakterze doradczym oraz na udzielaniu rekomendacji.	Liczba osób oraz podmiotów korzystających ze wsparcia.
14.	Monitorowanie procedury dotyczącej podjęcia czynności zobowiązania do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego. Opłacanie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia (na badanie do biegłego kieruje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).	Liczba skierowanych wniosków.

CEL GŁÓWNY

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom interdyscyplinarnej, kompleksowej, szybkiej i skutecznej pomocy, w tym w szczególności w zakresie zatrzymania występującej w nich przemocy.
2. Poprawa funkcjonowania psychospołecznego dzieci i osób dorosłych, członków rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym lub problemem przemocy.
3. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym.

L.p.	Nazwa zadania	Wskaźniki wykonania zadania
1.	Diagnozowanie potrzeb i problemów	Liczba działań pomocowych.

	oraz podejmowanie działań pomocowych wobec członków rodzin, w tym osób z problemem uzależnienia.	
2.	Prowadzenie na terenie miasta grup edukacyjno – terapeutycznych i wsparcia.	Liczba uczestników. Liczba grup.
3.	Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.	Liczba osób korzystających z punktu. Liczba porad. Liczba punktów.
4.	Finansowanie dyżurów prawnika udzielającego porad w zakresie prawa rodzinnego.	Liczba osób korzystających z punktu.
5.	Inicjowanie działań zmierzających do budowania systemu współpracy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym.	Liczba współpracujących organizacji, instytucji, osób, rodzin.
6.	Organizacja i finansowanie działań edukacyjnych oraz szkoleniowych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy .	Liczba uczestników. Liczba szkoleń.
7.	Udzielanie dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym pomocy socjoterapeutycznej i innej.	Liczba uczestników.
8.	Doposażenie oraz realizacja niezbędnych remontów pomieszczeń służących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.	Zakupiony sprzęt oraz zakres przeprowadzonych remontów.

8. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Lp.	Nazwa zadania	Termin realizacji	Realizator	Odbiorca
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych.				
1.	Wspomaganie organizacyjno-finansowe alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe poprzez wspomaganie i organizację inicjatyw sportowych, kulturalnych podejmowanych w ramach promocji zdrowia i propagowania trzeźwych obyczajów adresowanych do mieszkańców Głogowa, m.in.			
	XIV Noworoczny Marszobieg	I kwartał	Gmina Miejska, MCWR, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
	„Zima w mieście”	I i IV kwartał	Gmina Miejska MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież, dorośli-mieszkańcy Głogowa
	Turnieje sportowe dla rodzin	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR, głogowskie szkoły, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
	FAZA – Festiwal Alternatywnej Zjednoczonej Aktywności	I kwartał	Gmina Miejska – MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież, dorośli- mieszkańcy Głogowa
	Rodzinna Majówka	II kwartał	Gmina Miejska – MCWR, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież, dorośli- mieszkańcy Głogowa
	Dzień Dziecka	II kwartał	Gmina Miejska – MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
	„Wakacje w mieście” – półkolonie	III kwartał	Gmina Miejska – MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież, dorośli - mieszkańcy Głogowa
2.	Realizacja programów opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych w klubach i świetlicach środowiskowych obejmujących swym działaniem środowisko lokalne głogowskich osiedli.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, głogowskie szkoły, organizacje pozarządowe	dzieci i młodzież wymagająca tego typu wsparcia

3.	Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktyczno terapeutycznym dla dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	III kwartał	Gmina Miejska MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4.	Kontynuacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz wdrażanie nowych programów m.in.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, głogowskie szkoły, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież głogowskich szkół
	Warsztaty „Prowadzę - Nie Piję”		MCWR	młodzież głogowskich szkół
	Trening Zastępowania Agresji – warsztaty		MCWR	dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5.	Wspomaganie realizacji działań profilaktycznych w szkołach, przedszkolach i innych podmiotach działających na rzecz dzieci i młodzieży zgodnych z założeniami lokalnego programu profilaktyki, obejmującego populację uczniów, nauczycieli i rodziców, m.in.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież głogowskich szkół, nauczyciele, rodzice i opiekunowie.
	Inicjowanie działań w kierunku tworzenia lokalnych działań profilaktycznych		Gmina Miejska MCWR, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież głogowskich szkół, nauczyciele, rodzice i opiekunowie.
	Profilaktyczne przedstawienia i spektakle teatralną i muzyczne		Gmina Miejska MCWR, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież głogowskich szkół, nauczyciele, rodzice i opiekunowie.
	Zajęcia edukacyjne dla rodziców „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”		Gmina Miejska MCWR	rodzice, wychowawcy, opiekunowie
	Warsztaty edukacyjno - profilaktyczne		Gmina Miejska MCWR organizacje pozarządowe	dzieci i młodzież głogowskich, szkół nauczyciele
	X Przegląd Spektakli o Tematyce Profilaktycznej „Teatrapią”	I kwartał	Gmina Miejska MCWR głogowskie szkoły	dzieci i młodzież głogowskich szkół nauczyciele
	Koncerty profilaktyczne	Cały rok	Gmina Miejska MCWR, głogowskie szkoły, organizacje pozarządowe.	dzieci, młodzież i osoby dorosłe
	Wywiadowki edukacyjno-profilaktyczne	Cały rok	Gmina Miejska MCWR głogowskie szkoły	rodzice, wychowawcy, opiekunowie, nauczyciele
	Udział specjalistów w radach pedagogicznych – szkolenia , konsultacje	Cały rok	Gmina Miejska MCWR głogowskie szkoły, organizacje pozarządowe	nauczyciele głogowskich szkół

6.	Kontynuacja lokalnych kampanii profilaktycznych, udział w kampaniach ogólnopolskich, min.:	Cały rok	Gmina Miejska - MCWR	nauczyciele, wychowawcy, rodzice dorośli mieszkańcy Głogowa, instytucje i organizacje pozarządowe
	1. „Prowadzę Jestem Trzeźwy”	Cały rok	Gmina Miejska MCWR,, instytucje, organizacje pozarządowe	kierowcy, uczestnicy Szkół Nauki Jazdy, mieszkańcy Głogowa
	- Prowadzenie warsztatów dla kierowców, którzy utracili prawo jazdy	Cały rok	Gmina Miejska MCWR	kierowcy skierowani na warsztaty postanowieniem Sądu
	- Prowadzenie akcji profilaktycznych dla kierowców, w tym min. wręczanie ulotek dla kierowców oraz zawieszek zapachowych z hasłem kampanii	I i IV kwartał	Gmina Miejska MCWR, KPP	kierowcy, użytkownicy dróg
	- Informacje i edukacja poprzez lokalne Media, materiały informacyjno-edukacyjne		Gmina Miejska MCWR	mieszkańcy Głogowa
	2. „Bez dowodu nie kupisz”,	Cały rok	GKRPA, MCWR, KPP Głogów, Instytucje publiczne, organizacje pozarządowe	Sprzedawcy napojów alkoholowych, młodzież i dorośli mieszkańcy Głogowa.
	Szkolenia dla sprzedawców		Gmina Miejska, MCWR, GKRPA	sprzedawcy napojów alkoholowych
	Systematyczne przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych		GKRPA	sprzedawcy napojów alkoholowych
	Informacje i edukacja poprzez lokalne media, materiały informacyjno-edukacyjne		Gmina Miejska, MCWR, głogowskie media, GKRPA, MOPU, KPP Głogów, Instytucje publiczne, organizacje pozarządowe	Młodzież i dorośli mieszkańcy Głogowa
	3. „Postaw na rodzinę”		Gmina Miejska, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	dzieci, młodzież, rodzice mieszkańcy Głogowa
7.	Promowanie i prowadzenie działań edukacyjnych w głogowskich mediach.	Cały rok	Gmina Miejska , MCWR, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa, organizacje pozarządowe

8.	Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki takich jak: pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców i liderów młodzieżowych, młodzieżowych trenerów, pracowników samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych, wolontariuszy i innych m.in. organizacja konferencji i szkoleń.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR organizacje pozarządowe	pedagodzy, psychologdy nauczyciele, wychowawcy i liderzy młodzieżowi, młodzieżowi trenerzy, pracownicy samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych, wolontariusze i inni.
9.	Współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz przedstawicielami odpowiednich służb na szczeblu wojewódzkim i samorządu gminnego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, monitorowania problemów uzależnień.	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR	mieszkańcy Głogowa
10.	Opracowanie lub/i zakup materiałów edukacyjnych na potrzeby promocji zdrowia i profilaktyki, w tym ulotek, broszur, plakatów oraz wykorzystywanie gotowych opracowań	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych i osób zagrożonych uzależnieniem.				
1.	Monitorowanie dostępności do leczenia dla pacjentów uzależnionych od alkoholu, narkotyków i członków ich rodzin	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, GKRPA	osoby uzależnione i ich rodziny
2.	Monitorowanie procedury dotyczącej podjęcia czynności zobowiązania do leczenia w zakładzie leczenia odwykowego; Oplacanie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badanie do biegłego kieruje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR, GKRPA	osoby uzależnione od alkoholu
3.	Rozpowszechnianie w miejscach publicznych informacji na temat uzależnień i możliwości ich leczenia	Cały rok	MCWR Poradnia Leczenia Uzależnień, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
4.	Organizacja i finansowanie zajęć w programie ponadpodstawowym grup edukacyjno-terapeutycznych i wsparcia, m.in.		Gmina Miejska MCWR	młodzież i osoby pijące ryzykownie i szkodliwie, uzależnione, osoby współuzależnione, ofiary przemocy w rodzinie

	Grupa edukacyjno - terapeutyczna dla pijących szkodliwie	Cały rok	Gmina Miejska , MCWR	osoby pijące ryzykownie i szkodliwie
	Grupa zapobiegania nawrotom picia			osoby uzależnione
	Grupa edukacyjno - terapeutyczna dla osób uzależnionych od alkoholu			osoby uzależnione
	Grupa terapeutyczna dla osób współuzależnionych			osoby z rodzin z problemem uzależnienia
	Grupa dla dzieci i młodzieży podejmujących ryzykowne zachowania, tym realizacja programu wczesnej interwencji „FreD Goes Net”.			dzieci i młodzież zagrożona uzależnieniem
	Grupa - Dorosłe Dzieci Alkoholików - DDA			młodzież, dorośli DDA
5.	Współpraca z organizacjami i instytucjami świadczącymi pomoc terapeutyczną, psychologiczną, lekarską dla młodzieży, osób uzależnionych i ich rodzin.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	mieszkańcy Głogowa
6.	Pomoc finansowa dla stowarzyszeń i klubów trzeźwościowych w celu utrzymania różnych form oddziaływań terapeutycznych, m.in. poprzez: finansowanie programów terapeutycznych na zgrupowaniach wyjazdowych oraz pokrycia kosztów przejazdu na zgrupowania abstynenckie.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	osoby uzależnione i ich rodziny
7.	Finansowanie bazy lokalowej dla Klubu Abstynenta „Skarbnik”, grup edukacyjno - terapeutycznych, grupy AA, Al.-Anon, Al.-Aten i in. Współpraca w celu stworzenia społeczności abstynenckiej jako formy oparcia dla trzeźwych alkoholików.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR	osoby uzależnione i ich rodziny
8.	Prowadzenie punktów informacyjno – konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, organizacje pozarządowe	osoby i rodziny z problemem uzależnienia.
9.	Umożliwienie podnoszenia kwalifikacji i wiedzy przez realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na temat choroby alkoholowej, sposobów jej leczenia i innych uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Cały rok	Gmina Miejska, MCWR, organizacje pozarządowe	realizatorzy zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
10.	Występowanie bezpośrednio do sądów w charakterze oskarżyciela publicznego, przeciwko podmiotom prowadzącym reklamę napojów alkoholowych, niezgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.	Cały rok	GKRPA	podmioty łamiący prawo

11.	Kierowania bezpośrednio do Policji, prokuratury wszystkich spraw związanych z naruszeniem zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, czy osobom poniżej lat 18, na kredyt lub pod zastaw oraz występowanie w nich w charakterze oskarżyciela publicznego.	Cały rok	GKRPA	sprzedawcy, restauratorzy łamiący prawo
12.	Organizacyjne i finansowe wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, przemocy w rodzinie, rehabilitacji osób uzależnionych i współuzależnionych.	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR	organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, kluby sportowe
13.	Wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów pozarządowych i innych zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień, w tym dofinansowanie zakupu materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji programu prowadzonego w ramach Gminnego Programu.	W miarę potrzeb i możliwości finansowych	Gmina Miejska – MCWR	Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
14.	Współpraca pozafinansowa, polegająca na wymianie informacji, konsultacjach i tworzeniu zespołów o charakterze doradczym, m.in. w formie cyklicznych spotkań.	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholu

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.

1.	Diagnozowanie potrzeb i problemów oraz podejmowanie działań pomocowych wobec członków rodzin, w tym osób z problemem uzależnienia.	Cały rok	Gmina Miejska – MCWR, GKRPA Policja, Instytucje, organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień	rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym
2.	Prowadzenie na terenie miasta grup edukacyjno – terapeutycznych i wsparcia.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym
	Grupa wsparcia dla kobiet przebywających w Domu Samotnej Matki		Gmina Miejska MCWR	ofiary przemocy w rodzinie
	Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie		Gmina Miejska MCWR	ofiary przemocy w rodzinie
3.	Udzielanie dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym pomocy socjoterapeutycznej i innej.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR, instytucje, organizacje pozarządowe	rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym

4.	Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla osób doznających przemocy w rodzinie.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR	mieszkańcy Głogowa, rodziny z problemem alkoholowymi i ofiary przemocy domowej
5.	Finansowanie dyżurów prawnika udzielającego porad w zakresie prawa rodzinnego	Cały rok	Gmina Miejska MCWR	mieszkańcy Głogowa, osoby z problemem alkoholowymi i ofiary przemocy domowej
6.	Inicjowanie działań zmierzających do budowania systemu współpracy na rzecz pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR, organizacje pozarządowe	szkoły, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe działające na rzecz dziecka i rodziny oraz inne podmioty
7.	Doposażenie oraz realizacja niezbędnych remontów pomieszczeń służących realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR	dzieci, młodzież, dorośli mieszkańcy miasta, realizatorzy programu.
8.	Organizacja i finansowanie działań edukacyjnych oraz szkoleniowych służących zmniejszeniu skali zjawiska przemocy.	Cały rok	Gmina Miejska MCWR organizacje pozarządowe	członkowie zespołu interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, kuratorzy, pedagodzy, policjanci.

*organizacje pozarządowe – należy przez to rozumieć organizację pozarządową w myśl art.3 ust.2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Dz. U. z dnia 29 maja 2003 r.

9. SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Realizacja Programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi, jak również końcowej ewaluacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację planowanych zadań ich skuteczność oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Monitorowanie będzie polegało na systematycznym zbieraniu i analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji dotyczących Programu, w tym w ujęciu finansowym i rzeczowym poprzez:

1. Sprawozdania wewnętrzne - merytoryczne i finansowe – półroczne, roczne.

2. Sprawozdania zewnętrzne dla:

- Wojewody Dolnośląskiego dotyczącego prowadzenia monitoringu Narodowego Programu Zdrowia.

- Urzędu Miejskiego dotyczącego realizacji zadań samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych tj. sprawozdania między sesjami oraz PARPA – G1.

Ewaluacja obejmować będzie przedstawienie - podsumowanie programu w stosunku do założeń, celów oraz podjętych działań, w okresie objętym harmonogramem, jak również liczby beneficjentów. Podsumowując końcową ewaluację zadania, należy podkreślić, że jakość wykonania jest tak samo ważna jak liczba osób korzystających i w ocenie końcowej ma równorzędna rolę.

Jakość i efekty realizowanych zadań Programu są niezmiernie ważne dla wszystkich instytucji, organizacji, podmiotów i osób realizujących politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie Głogowa.

10. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w pracach Gminnej Komisji członkowie otrzymują wynagrodzenie.
2. Wysokość wynagrodzenia ustala się procentowo w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w IV kwartale 2016 r. w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zwanego dalej przeciętnym wynagrodzeniem.
3. Wynagrodzenie przysługuje za realizację zadań podejmowanych przez członków Gminnej Komisji w ramach pracy w Zespołach Problemowych oraz za udział w pracach Komisji na posiedzeniach plenarnych:
 - a) 9% przeciętnego wynagrodzenia dla Przewodniczącego Komisji i Zespołu,
 - b) 8% przeciętnego wynagrodzenia dla członka Komisji.
4. Wypłata wynagrodzenia następuje na podstawie pisemnego potwierdzenia obecności.

11. ZASADY ORGANIZACYJNE I FINANSOWE REALIZACJI ZADAŃ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII, W TYM SPOSÓB POZYSKIWANIA REALIZATORÓW PROGRAMU

1. Zadania wynikające z Gminnego Programu koordynuje i realizuje Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie.
2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy Miejskiej Głogów w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi i rozdział 85153 - Zwalczanie Narkomanii.
3. Szczegółowe zadania do realizacji w roku obowiązywania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa się w corocznym Harmonogramie działań.
4. Ujęcie w planie budżetowym na dany rok nie stanowi o przyznaniu dotacji lub innej formy finansowania.
5. Pozyskiwanie realizatorów Programu (za wyjątkiem jednostek i zakładów budżetowych miasta) odbywa się poprzez:
 - a) zlecanie instytucjom wykonania określonych zadań Programu na podstawie umów cywilnoprawnych,
 - b) zlecanie organizacjom pozarządowym wykonania określonych zadań Programu na podstawie dotacji zgodnie z zasadami przyjętymi uchwałą Rady Miejskiej w tym zakresie,
 - c) finansowanie ofert lub ich zakup od osób fizycznych i prawnych, na podstawie umów cywilnoprawnych,
 - d) ogłaszanie konkursów ofert na tematyczne zadania programu (np. szkolenia, imprezy) wg zapotrzebowania,
 - e) poszukiwanie i angażowanie nowych osób przygotowanych profesjonalnie do działań i pracy w zakresie realizacji Gminnego Programu, zawieranie umów - zleceń na realizację określonych zadań Programu, wspomaganie ich doskonalenia zawodowego,
 - f) pozyskiwanie wolontariuszy do pomocy w realizacji Programu poprzez dofinansowywanie ich udziału w szkoleniach, warsztatach, seminariach itp.

Opracowanie:

Miejskie Centrum Wspierania Rodziny w Głogowie